

vlastiti teški jaram. Da i sad jednako trpi, no trpi bez nade, jednako plače, no bez utjehe, živi, ali bez ljubavi. I onda bi mogao nastati jedan velik preokret u toku ljudskog života: čitala struja javnog života i mišljenja mogla bi udariti sasvim novim smjerom. Brojni konvertiti i obraćenici, živo buđenje vjere u raznim evropskim zemljama možda su prvi utješljivi znaci novog doba. . . .

I. Kozelj D. I.

Iz života jednog urednika.

U 1. smo broju „Života“ pripovjedili, kako se osnovao veliki katolički dnevnik „La Croix“, i natuknuli ulogu, što ju je imao u tom prvi mu urednik o. Bailly. Mimogred samo spominjemo, da je Bailly potekao iz skroz katoličke obitelji (* 1832), sjajno svršio visoku tehničku školu u Parizu, bio činovnik kod središnje telegrafske uprave, telegrafist cara Napoleona III. i g. 1860. stupio u mladu kongregaciju asumpcionista. Mi ćemo ovaj put reći koju samo o vrhunaravnom duhu, kojim je taj „Božji čovjek“ bio prožet u svem svojem življenuju i radu, pa ćemo tako popuniti pomnenuti članak.

Čitajući život ovoga velikoga muža*) čudom se čudimo, kako je mogao da dospije na tolike poslove i kako ih je mogao da svladaju. Istina, Bailly je bio veoma krepka zdravlja i lako je radio. Ali on je crpaо snagu iz još jednoga tajinstvenog vrela, iz kojega ne običaje piti dnevna štampa — iz molitve, iz sjedinjenja s Bogom. On, tako aktivan, tako odlučan i razborit u pothvatima, bio je ujedno mistik. Živio je intenzivnim nutarnjim životom, kretao se neprestano u vrhunaravnoj atmosferi, združen gotovo neprekidno s Bogom, kojem se lako i naravno uzdizala plnenita mu duša.

Ova se težnja i žđa za Bogom pokazivala, dok je još bio dječak, mladić. Interesi su ga Božji već zarana zaokupljali pa je stao apostolski raditi, čim je odmakao iz dječačkog doba. Kao telegrafski činovnik svaki je dan pribivao svetoj Misi, a često bi primao svetu pričest u doba, kad to još ne bijaše običaj. Mnogo je radio u omladinskim patronažama i u društvu sv. Vinka Paulskoga. On fin, društven čovjek, za koga su se otimala odlična društva, najvolio je raditi u katoličkim društvima ili se zavući u samoću svoje sobe i učiti.

Napokon odazva se pozivu Božjem i prigrli redovnički stalež, da živi u tjesnijoj zajednici s Bogom. Tu će mu se istom duša potpuno vinuti u vrhunaravne sfere i kao redovnik izrabiti će obilje talenata, kojima ga je Bog obdario. Nije on doduše sam osnovao veličanstveni onaj štamparski i propagandistički zavod, što je poznat svijetu pod imenom „Maison de la Bonne Presse“ (Kuća dobre stampe), ali on je uvelike u tom sudjelovao pa stvorio „Pèlerin“ i

*) Le P. Vincent de Paul Bailly. Napisao E. Lacoste. Paris (1913), Maison de la Bonne Presse (Rue Bayard 5). Fr. 3.

„Croix“ kojima je udahnuo svoj duh i podao im onaj svježi, smjeli i junački ton, što toliko osvaja mase, a daleko je od njega bila stanovita bojažljivost: on se nije stadio svog božanskog Učitelja i njegove nauke, nasuprot on je svagda razvijao i visoko dizao sveti barjak katolički znajući da proti zabludi brani Bogom zajamčenu isinu, proti slabosti božansku snagu, proti smrti život. I premda je Croix svuda isticao kršćanstvo čitavo, bez kompromisa, opet ga je vješti urednik umio učiniti tako zanimivim, da su se u tom rijetki dnevni mogli s njim da mijere. U svemu je tome o. Bailly imao samo jedno pred očima: duše; njih je htio da predobiže i očuva Kristu. Politikom u pravom smislu nikad se nije htio da bavi pa se nije vezao ni uz koju stranku. Kad bi mu rad toga prigovarali, odgovorio bi: „*Nastojmo najprije da stvorimo kršćane, a sve će nam se ostalo dati povrh toga.*“

Dobro ga je karakterizirao „Chronique de la Presse“ par dana iz njegove smrti: „Nikad on ne bi uzmaknuo ispred neprijatelja niti bi, štono riječ, metnuo barjak u džep. Prijateljima bi znao reći: *Ne pište nikad članka, koji bi mogao potpisati protestant ili slobodoumnik. Štangod napišete nek odiše duhom katolika, koji se ne boji da isповjedi svoju vjeru. Kao od kuge bježite od tako zvane prirodne čestitosti, koja se prilagođuje svemu, snosi sve i hoće da izmiri Boga i sotenu, a sve od straha da se ne zamjeri ili izazove prigovore.*“

Dok se često događa, da ljudi, koji intenzivno rade za katoličku stvar, odnemaruju duhovni život, o. Bailly ne samo što nije popuštao u žaru bogoljubnosti i njegovaju kreposti, on je nasuprot u tome napredovao unatoč radu, koji je neprestano rastao. Da je imao još koliko posla, on ne bi skraćivao svojih molitava niti bi se sustezao da pribiva koru, premda je bilo za to opravdanih razloga. Živio je sasvim životom redovničkim. Kako je on umio spojiti dvije stvari na oko tako različne? To je bila njegova tajna. Zna se, da je noću naknadivao molitve, što ih nije mogao da ovrši danju. Kad je jednoć u starješine molio novih suradnika, jer je teret posla golem, a nema se kad, odgovori mu starješina: „Novih suradnika? Nemam ih pa vam ih ne mogu ni dati. Nego kazat ću vam sredstvo, da nađete više vremena i obavite više posla danju: dodajte svakog jutra svojoj molitvi još jedan sat.“ Odsad je ustajao jedan sat ranije . . .

Vruća je bila njegova pobožnost prema Spasitelju u presvetoj Euharistiji. S euharističkim je Isusom općio s djetinjim pouzdanjem pa je svojoj pobožnosti znao dati oduška na način, za koji je držao da ga opravdava njegova silna ljubav. Kadsto bi ga našli noću gdje se ničice klanja pred otvorenim svetohraništem, pošto je zapalio sa svake strane po jednu svijeću. Svetu mu je Misa bila središte života, kulminacija čitavoga dana. Toga posla nije bilo, pa bio on ne znam kako hitan, da bi on rad njega propustio svetu Misu, najsladu svoju radost i najveću sreću. Ni najdulje putovanje nije mu bilo zaprekom da i kasno pristupi oltaru Božjem. Kad se g. 1898. vraćao iz Jeruzalema, nije mogao stići doma prije 1 s. i po popodne. Oci odmarajući se poslije ručka čekahu ga, pa će jedan reći:

— Sigurno je ostao na tašte, da mogne misiti.

— Ali je li to slobodno, u 1 i pol popodne?

Dok su braća o tom raspravljala, eto oca Baillya i on odmah izjavi, da želi reći Misu.

— Mi upravo raspravljamo, da li vi to smijete, reče mu starješina o. Picard.

— Pa šta se zaključilo?

— Ništa, mišljenja se razilaze.

— Vrlo dobro; samo vi nastavite raspravu, a ja ću međutim misiti. Bit će mi milo sazнати, što ćete zaključiti.

Već davno prije znamenitoga dekreta euharističkog pape Pija X. o. je Bailly širio i svagdanju svetu pričest. Pijev dekret nazvao je „décret libérateur (dekret oslobođenja)“, a ta je riječ ostala.

Cestu je pričest širio i na hodočašćima, što bi ih svake godine vodio u Jeruzalem. Da privede stolu Gospodnjem i one hodočasnike, koji sebe držahu dobrim katolicima, jer se pričešćahu o Uskrstu, zuao bi reći: „Hodočašće je neprekidan blagdan, niz velikih blagdana, gdje častimo glavnata otajstva života našeg Gospodinu počevši od njegova rođenja pa do uzašača i do dolaska Duha Svetoga, što ga je poslao apostolima. Liturgički krug može se dobro slaviti samo svagdanjom pričešću.“

I gotovo svi hodočasnici pristupaju svetoj trpezi. Svak je bio slobodan... ali zanos je bio tolik, da je svaki dan bila zajednička sveta pričest.

Kad mu je već starcu progonstvo istrglo iz ruke pero i on bio prinukan mirovati, najveća mu je radost i utjeha bila kapelica, što mu je urediše u njegovu stanu. Tu je on sate i sate sproveo u adoraciji moleći crkvene časove (brevijar), koje je veoma volio. Nekoć je on znao u koru (zajedničko moljenje časova) stajati držeći težak brevijar in folio, da se lakše odupre snu, koji bi ga salijetao zbog duga bdjenja. Vrlo bi ga često posjetnici našli u kapeli, kako kleći očiju uprtih u svetohranište. A koliko su ga puta zatekla braća u kapeli na molitvi i klanjanju, dok su držali da on već spava! A to se dešavalo i u posljednjoj bolesti. On bi se onda kao dijete ispričavao onima, koji su ga njegovali: „Nemajte brige za me; nisam eto mogao spavati, sad ču leći...“ Misli se da je u prvoj periodi redovničkog života sprovedio dnevno po šest do osam sati pred presvetim Otajstvom. U zadnjoj bolesti napinjao bi ostatak svojih sila i uz pomoć svećenika prinosio svetu Žrtvu. Tako je radio sve do dva tjedna pred smrt. Teška se onda srca morade odreći najveće si utjehе. To je bilo 12. studenoga iza jedne teške noći. Sutradan pokuša i dade se odnijeti k oltaru, no uzalud se naprezao da ostane stoeć nekoliko minuta i napokon bolna srca morade priznati svećeniku, koji mu je imao assistirati: „Vidim žalost, da se ne može; dederte vi recite Misu, a ja ću vam odgovarati.“ Sjedeći u naslonjaču časni bolesnik odgovaraše i primi svetu pričest.

Jedan svjedok, koji mu je asistirao kod svete Mise, pripovijeda, kako ga se duboko doimala pobožnost starca nemoćnika: „Skrupulozan bi ceremonijar jamačno našao prigovora na starcu, koji je teškom mukom mogao micati lijevu ruku; ali njegov pogled, njegovo izgovaranje bijahu takovi, da je božanska Žrtva tako re-

kavši osjećala radost, što se nalazi u njegovim drhtavim i slabašnim rukama, a anđeli se morali usprkos liturgičarima diviti. Otac je zaista gledao Gospodina, on ga se doticao, za njega sakramen-talnih prilika kanda nije ni bilo. O. Bailly rasprostiraše oko sebe dah svetosti, onaj „slatki miris Kristov“, o kojem govori sv. Pavao. To su osjećali svi, koji su s njim općili. U molitvi kanda ga obasjavaše svjetlost nebeska. Jedan svećenik pisa iza njegove smrti: „Jučer sam govorio s jednim od brojnih ljudi, koji su imali sreću da s njim opće, i evo što kaže: „Da ste ga vidjeli u molitvi!“ Jedan drugi svećenik pripovijeda: „Bio sam u Nodočašću g. 1906. Nalazili smo se u Jonskom moru, pa sam htio sprovesti noć u kapeli, kamo sam došao sasvim tiho. Ja ču da unidem, ali šta vidim? Na evan-đeoskoj strani kleči častan redovnik na klecalu: lice mu obasjava sedam, osam svijeća, što su gorjele na oltaru; rukama je gestikuli-rao u visini lica; činilo se da govorí; posmijeh mu preobrazio lice, i ja sam imao dojam, da taj svećenik ima viđenje: bio je dobri o. Bailly. Ako vas igda sreća nanese u Mattaincourt (Vosges), potra-žite sobu svetoga Petra Fouriera: on je tamo prikazan, kako gleda Gosp. Sličnošću lica, izrazom i držanjem — pravi portret oca Baillya pred presvetim Otajstvom u noći 26. ožujka 1906. na *Étoileu*, na kojem se vozio u Svetu Zemlju. Ustavio sam se nekoliko ča-saka, da gledam taj divni prizor, no napokon osjeti o. Bailly, da nije sam; on se smete i ostade nepomičan kao kip.“

Takav je bio muž, koji je otprilike dvadeset godina uređivao najrašireniji katolički dnevnik francuski (danas mu je dnevna naklada blizu 300.000 primjeraka) i polučio uspjehe, s kojih je hvatao strah tadanje protuvjerske vlade. Što su prilike po Crkvu u Fran-cuskoj krenule na bolje, što se katolički život očevidno preporodila i katolička ideja t. j. duh Kristov sve više tla osvaja, to je dobrim dijelom zasluga i „Kuce dobre štampe“, napose o. Baillya, koji se potpuno žrtvovao za Gospodina i Spasitelja našeg Isusa Krista i njegovu svetu Crkvu katoličku. Što može jedan čovjek, koji se sasvim predao Bogu!

„Rijetki su,“ veli sv. Ignacije, „koji razumiju, što bi Bog od njih učinio, kad bi se svladali i sasvim se predali božanskom Učitelju te pustili da ih ruka Božja preobrazi.“

Pabirci.

Bojkot pornografima!

Tešku odgovornost nosi naša književnost za moralni trulež. Pustimo prošlost, ali za budućnost svakako smo ovlašteni da zahtijevamo drukčije držanje.

Zar bi doista bilo teško postaviti ovo načelo: svaki autor, svaki pisac, čije djelo potanko opisuje rafinirane pohote, poživin-čuje omladinu i kalja srce, svaki je ovakav pisac beščastan, čovjek diskvalifikovan; njemu neka nitko ne pruža ruke nit ga pozove za svoj stol; on je loš Francuz, on radi u prilog pohotljivosti ger-manskog.